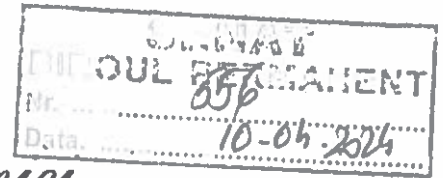

CONFORM CU ORIGINALUL

Parlamentul României
Senat

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări

Comisia pentru administrație publică

Nr. XIX/100/09.04.2024

Nr. XXX/144/09.04.2024

RAPORT COMUN

**asupra Raportului Institutului de Drept Public și Științe Administrative al României aferent
anului 2020**

În conformitate cu dispozițiile art. 35 și 70 din Regulamentul Senatului, republicat, în vigoare, având în vedere și prevederile art. 2 și ale art. 8 alin. (2) din **Legea 246 din 12 iulie 2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului de Drept Public și Științe Administrative al României**, cu modificările și completările ulterioare, **Biroul permanent al Senatului, în ședința din 7 februarie 2022** a hotărât să transmită **Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări precum și Comisiei pentru administrație publică, Raportul Institutului de Drept Public și Științe Administrative al României aferent anului 2020.**

Raportul de activitate pe anul 2020 al Institutului de Drept Public și Științe Administrative al României a fost întocmit în temeiul prevederilor art. 2 și art. 8 alin. (2) din legea menționată anterior, conform căroră: " ... rapoartele bianuale de activitate a Institutului se analizează de comisiile parlamentare de specialitate, care informează plenul fiecărei Camere a Parlamentului."

La ședințe a participat online, în calitate de invitat, domnul Marius Ioan MAZILU, Președintele Institutului.

Domnul Marius Ioan MAZILU a prezentat membrilor comisiilor prezenți la dezbateri activitatea desfășurată de acest institut în anul 2020.

Institutul de Drept Public și Științe Administrative al României este continuatorul tradiției științifice a Institutului de Științe Administrative înființat în anul 1925, reunind astfel personalități reprezentative din domeniul dreptului și al științelor administrative, de înaltă competență profesională, cu titlul științific de doctor și doctoranzi, cu experiență în activitatea de cercetare științifică ori în învățământul juridic superior sau care ocupă funcții în administrația publică sau în autoritatea judecătorească.

Institutul are ca scop fundamentarea științifică a soluțiilor de perfecționare a organizării și funcționării autorităților publice centrale și locale, a elaborării politicilor publice, a dezvoltării serviciilor publice, prezentând rapoarte științifice anuale.

După cum se arată și în raportul depus, până în prezent, veniturile proprii ale institutului au provenit exclusiv din închirierea unor spații din clădirea aflată în administrarea I.D.P.S.A.R., care a fost renovată parțial, prin eforturi proprii, fiind preluată într-o stare avansată de degradare.

De la înființare și până în prezent, toate activitățile I.D.P.S.A.R. s-au desfășurat pe bază de voluntariat de către membrii institutului și colaboratorii din mediul academic și administrativ local, regional și național.

În consecință, sursele proprii posibil de colectat sunt reduse și ar putea interveni (eventual, complementar) în faza de susținere a unor activități și nu în aceea de derulare eficientă, consolidare și dezvoltare instituțională și patrimonială a institutului, fapt care are consecințe negative asupra îndeplinirii scopului pentru care a fost creat.

După atâția ani în care finanțarea de la bugetul public național nu s-a realizat, patrimoniul institutului s-a degradat treptat, fiind necesare resurse suplimentare pentru lucrările de reparații, modernizări și investiții la imobilul proprietate publică aflat în administrarea I.D.P.S.A.R. construit în anul 1890, inclusiv pentru acoperirea cheltuielilor de conservare, protecție, întreținere și funcționare.

Statutul de instituție publică pe care îl are I.D.P.S.A.R. impune și o serie de restricții cu privire la măsurile pe care institutul le-ar putea lua, inclusiv în materia atragerii unor fonduri structurale.

De aceea se impune o atitudine clară, neechivocă din partea statului cu privire la modificarea alineatului (1) al articolului 4 din Legea nr. 246/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului de Drept Public și Științe Administrative al României, cu modificările ulterioare, respectiv acordarea finanțării bugetare, concordantă cu sarcinile și rolul pe care LD.P.S.A.R. trebuie și ar putea să le îndeplinească în societatea românească.

Din analiza raportului înaintat Senatului, reies următoarele:

1. Rolul și obiectivele actuale ale LD.P.S.A.R. Anul 2020 și perspective

Rolul și obiectivele I.D.P.S.A.R., inclusiv pentru anul 2020, au avut în vedere următoarele dimensiuni și coordonate instituționale:

1.1. Asigurarea, la un înalt nivel științific, a funcției de asistență și consiliere generală, juridică, politică și administrativă, pentru Parlament și Guvern, prin opinii și soluții având girul științific și al echidistanței politice, asigurate de înalta competență profesională și experiență în activitatea administrativă, judecătorească, de cercetare științifică ori învățământ superior a membrilor săi, precum și de mecanismul de constituire a institutului.

1.2. Activități de formare și perfecționare profesională a elitelor funcției publice, pe care să le investească cu profesionalism și cultură democratică.

1.3. Asistența și furnizarea expertizei necesare în procesul de fundamentare a politicilor de organizare și funcționare a autorităților publice centrale și locale, de reducere a birocrăției și de asigurare a standardelor buneii administrări, putând fi un garant al unor soluții pertinente, pe baze științifice.

1.4. Contribuția la asigurarea expertizei necesare realizării codificării dreptului public, prin participarea la redactarea proiectelor de Cod de procedură administrativă al României, Cod domenal, Codul urbanismului ș.a.

1.5. Organizarea a cel puțin o conferință științifică anuală, de nivel național, regional european sau european, având ca temă de bază problematica cea mai de actualitate cu care se confruntă administrația publică din spațiul național integrat în spațiul administrativ european.

1.6. Elaborarea, dezvoltarea și implementarea unor programe coordonate cu celelalte instituții de profil din țară de formare și specializare profesională inițială și

continuă a funcționarilor publici de la nivel debutant, mediu, de conducere și elitelor din domeniu, cu o durată de 1-6 luni, în domenii de interes pentru aceștia, în special în domeniul înțelegerii și asimilării noilor reglementări din sfera administrației publice.

1.7. Organizarea de programe de masterat, în colaborare cu mediul academic, în domenii actuale de interes pentru administrația publică.

1.8. Atragerea unor surse de finanțare guvernamentale sau europene pentru proiecte diferite din domeniul administrației publice.

Acest proces este puternic influențat de existența sau crearea unor rețele de parteneriat cu subiecți calificați din mediul academic și/sau profesional administrativ, din țară și/sau din străinătate. Aceste rețele care se realizează pe baza unor activități de networking profesionale, nu pot fi însă create fără resurse adecvate, materiale, financiare și umane cu caracter permanent.

Aceasta înseamnă că, pentru îndeplinirea obiectivelor enunțate mai sus, este imperios necesar ca acest for științific și de cercetare să poată funcționa la parametri normali ai unei capacități administrative moderne de logistică, resurse umane și resurse instituționale, fapt care se poate realiza prin alocarea de resurse bugetare corespunzătoare.

2. Activități științifico-profesionale realizate în anul 2020

Anul 2020 a fost marcat de evoluția situației epidemiologice internaționale determinată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, fapt care a impus declararea „Pandemiei” de către Organizația Mondială a Sănătății, la data de 11.03.2020, și instituirea stării de urgență pe întreg teritoriul României în perioada 16.03-14.05.2020, urmată de declararea stării de alertă care s-a menținut pe întreg anul 2020, această situație excepțională reducând semnificativ activitățile în cadrul I.D.P.S.A.R. .

La nivelul institutului au fost adoptate măsurile necesare pentru prevenirea și combaterea COVID-19, astfel încât riscul infectării cu noul coronavirus să fie minim sau inexistent. Cu toate acestea și în pofida precarității financiare, în cursul anului 2020, pe baza voluntariatului cadrelor didactice universitare care exercită conducerea LD.P.S.A.R. și a departamentelor acestuia, s-a continuat activitatea de networking și popularizare a institutului și activităților sale, precum și a rolului său în mediul academic și administrativ.

2.1. Aceste activități de networking au vizat dezvoltarea rețelei de cercetători științifici și practicieni ai dreptului public și administrației publice care, în condițiile unor proiecte mai complexe lansate, spre exemplu, de Parlamentul României, să își unească operativ eforturile de realizare și implementare a unor astfel de proiecte. Aceste echipe mixte de cercetători și practicieni s-au consolidat la nivelul fiecărui departament și au capacitatea de a se activa pe măsură ce anumite proiecte vor apărea.

Cu resursa umană cuprinsă în aceste rețele, s-au realizat, pe bază de voluntariat, o serie de **activități de consultanță pentru autoritățile publice locale și județene din Sibiu și din regiunea Centru**, inclusiv în ceea ce privește accesarea unor fonduri europene, astfel încât existența și capacitatea I.D.P.S.A.R. de a lega teoria de practica administrativă să fie cunoscute și, mai ales, recunoscute.

2.2. I.D.P.S.A.R. s-a implicat în realizarea de stagii și activități de pregătire practică pentru studenți în propria locație, dar și la autorități publice gazdă din municipiul și județul Sibiu,

inclusiv prin organizarea de diferite vizite de studii la autorități administrative centrale și locale, cu discutarea unor teme de actualitate cu conducerea acestor instituții.

2.3. Au fost organizate o serie de **întâlniri online** între membri fondatori ai I.D.P.S.A.R. pentru menținerea suflului vital și spiritului în care a fost creat acest institut.

2.4. I.D.P.S.A.R. a fost partener în organizarea la București, la data de **23 octombrie 2020**, de către Școala Națională de Studii Politice și Administrative - Centrul de Drept Public și Științe Administrative și Societatea Academică de Științe Administrative, a **conferinței naționale anuale online** cu tema *Impactul cercetării de excelență în științele administrative asupra reglementărilor și practicii administrației publice*.

Conferința a cuprins două secțiuni, o primă secțiune a abordat *Stadiul cercetării de excelență în domeniul științelor administrative*, iar a doua secțiune a analizat *Calitatea reglementării și practica administrativă*.

Conferința a reunit, în mod tradițional, specialiști în domeniul dreptului public și al științelor administrative - universitari, magistrați, funcționari publici - manifestarea constituindu-se într-un for național de dezbatere și analiză a noilor direcții de cercetare în domeniu. Conferința a dezbătut modalitatea în care cele trei dimensiuni - cercetarea, reglementarea și practica administrativă - se adaptează noilor cerințe, reușind să identifice spațiul neexplorat și să formuleze soluții adecvate.

Tema conferinței s-a concentrat pe interacțiunea dintre cercetarea științifică și fenomenele administrației publice, încercând să descifreze totodată posibilitățile de influențare a politicilor și managementului public prin îmbunătățirea calității reglementării.

De asemenea, s-a urmărit conectarea politicilor naționale în domeniul administrației publice și a doctrinei dreptului administrativ la abordarea europeană în ceea ce privește rolul și caracteristicile acțiunii administrative în societatea contemporană. Conferința a avut în vedere și dezbaterile globale, la nivelul dreptului public, privind înlocuirea progresivă a caracterului unilateral al acțiunii administrației publice cu modele bazate pe dialog și consens, mai potrivite pentru a consolida legitimitatea democratică și eficiența raporturilor dintre administrație și cei administrați.

Conferința a încercat să identifice viziunea națională asupra cercetării științifice privind administrația publică, direcțiile cercetării de excelență în domeniul științelor administrative și resursele necesare, astfel încât cercetarea științifică românească să se integreze deplin în cercetarea europeană sau globală a domeniului.

3. Propuneri de armonizare a dreptului public intern cu legislația Uniunii Europene

I.D.P.S.A.R. își propune să contribuie, potrivit obiectivelor sale stabilite prin lege, la efortul de transpunere în termen a directivelor Uniunii Europene de către România, în calitate de stat membru. Transpunerea constituie, potrivit dreptului primar și jurisprudenței Curții Europene de Justiție, o obligație a fiecărui stat membru, cu caracter esențial pentru asigurarea deplinei eficacități a dreptului UE, iar nerespectarea acesteia are o gravitate certă.

Subliniem faptul că niciun stat membru nu poate invoca nicio situație internă pentru a justifica neîndeplinirea obligațiilor și nerespectarea termenelor prevăzute de normele Uniunii. Nu poate fi invocată nici dificultatea interpretării unei directive pentru a Justifica nerespectarea termenelor de transpunere.

În acest context, I.D.P.S.A.R., ca instituție de specialitate, s-a implicat, alături de autoritățile

responsabile, în procesul și efortul de transpunere în termen, completă și corectă, a directivelor UE în legislația României.

Astfel, la nivelul departamentelor I.D.P.S.A.R. s-au realizat, în cursul anului 2020, o serie de analize, urmând să fie elaborate studii suport care să conțină și exemple de drept comparat din experiența de transpunere din alte state membre, ce vor fi înaintate Parlamentului României și ministerelor de resort, în scopul fundamentării și elaborării legislației românești de transpunere a dreptului Uniunii Europene în următoarele domenii, astfel cum sunt prezentate în raportul depus, în care directivele UE nu au fost transpuse ori au fost transpuse parțial.

4. Activități științifice și de formare profesională în curs sau în perspectivă de realizare în anul 2021

4.1. Crearea unui Centru de consiliere al LD.P.S.A.R. pentru persoane vulnerabile în raporturile cu administrația publică și sistemul judiciar, cu site propriu și activitate de permanență online,

4.2. Continuarea organizării, în colaborare cu facultățile de drept și administrație publică din Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea din București, Cluj-Napoca, Iași, Timișoara, Craiova și Chișinău, de prelegeri pe teme de actualitate pentru funcționarii publici de conducere și de execuție dar și alți lucrători din sectorul public, precum: implementarea Codului administrativ, implementarea Directivei UE a serviciilor, implementarea strategiei naționale de dezvoltare durabilă etc.

4.3. Realizarea cu prioritate a unor proiecte specifice de cercetare- dezvoltare ori de consultanță pentru Parlamentul României, în măsura comenzii sociale din partea forului tutelar.

Teme sugerate ar fi: Proiectul integrat de descentralizare și regionalizare în România, optimizarea utilizării fondurilor publice în conformitate cu nevoia socială reală, statul de drept contemporan și raporturile constituționale dintre autoritățile publice, eficientizarea serviciilor publice, coordonatele statului social, autonomia locală și unitatea statului român, dezvoltarea locală sustenabilă, criteriile de performanță în sectorul public, standardele buneii guvernări etc.

4.4. Organizarea unor colocvii de dezbatere publică de actualitate cu invitarea unor parlamentari și oameni politici de mare notorietate în România și/sau Uniunea Europeană.

4.5. Participarea în parteneriat cu unități și instituții care fac parte din sistemul național de cercetare-dezvoltare cu aplicații la apelurile de proiecte de cercetare-dezvoltare. Sprijinirea învățării inteligente.

4.6. Organizarea și desfășurarea în parteneriat a unor stagii și activități, elaborarea și implementarea în parteneriat a unor standarde de calitate privind formarea continuă în domeniul administrației publice.

4.7. Constituirea și operaționalizarea în cadrul institutului, în parteneriat și prin atragerea unor fonduri structurale de la Uniunea Europeană, a unui **Centru de studii, cercetări și competență în domeniul dreptului public și al științelor administrative**, care să cuprindă și un Centru de documentare pentru facilitarea accesului la literatura științifică internațională, la studii și cercetări aplicate în domeniul administrației publice și subdomeniilor conexe, precum și la resurse pentru valorificarea și susținerea specializării inteligente.

Față de cele prezentate, membrii Comisiei juridice, de disciplină și imunități împreună cu cei ai Comisiei pentru administrație publică au hotărât, cu majoritatea voturilor celor prezenți, în ședințele separate din zilele de 12 și 25 martie 2024, să supună, Plenului Senatului, prezentul raport comun.

Potrivit tezei finale a alineatului (2) al art. 8 din legea menționată anterior,
" ... rapoartele bianuale de activitate a Institutului se analizează de comisiile parlamentare de specialitate, care informează plenul fiecărei Camere a Parlamentului."

Președinte,

**Senator Cristian-Augustin
NICULESCU-ȚĂGĂRLAȘ**

Președinte,

Senator Császár/Károly Zsolt

Secretar,

Senator Laura Mihaela MOAGHER

Secretar,

Senator Maricel Popa